

СХВАЛЕНО  
на засіданні педагогічної ради  
ЗЗСО «Ветлівський ліцей»  
Протокол № 1 від 30.08.2021 року

ЗАТВЕРДЖУЮ  
Наказ від 31.08.2021 р. № 92  
Директор \_\_\_\_\_ Мирослава ДИШКО  
30.08.2021 року

# **Освітня програма закладу загальної середньої освіти « Ветлівський ліцей»**

Освітня програма розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанов Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», від 14 січня 2004 року № 24 та від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

## **Початкова загальна освіта**

### **I ступінь**

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»)

Освітня програма закладу загальної середньої освіти I ступеня (початкова освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», рішення колегії МОН України від 23 лютого 2018 року «Про затвердження Типових освітніх програм (1-2 класи) НУШ» (наказ Міністерства освіти і науки України від 21 березня 2018 року № 268) та Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О. Я. 3-4 класи (Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273).

**Початкова освіта** – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

**Метою початкової освіти** є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують

вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програму загальної середньої освіти I ступеня закладу загальної середньої освіти «Ветлівський ліцей» розроблено відповідно до Закону України «Про освіту»,

постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 No 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (1-2 класи), листа МОН України від 22.05.2018 No1/9-332 щодо затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти, наказу МОН України від 21.03.2018 No268 «Про затвердження типових освітніх

та навчальних програм для 1-2-х класів; постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011

року No 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (3-4 класи),

наказу МОН України від 20.04.2018 No 407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня» (3-4 класи).

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

**Програму побудовано із врахуванням таких принципів:**

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

**Освітня програма визначає:**

- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

**СКЛАДОВІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

**ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ**

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 класу – 23 години на тиждень (805 годин/навч.рік); 2-4 класів – 2695 годин/навч. рік: 2 класи – 25 годин на тиждень (875 годин/ навч.рік); 3 класи – 26 годин на тиждень (910 годин/навч.рік); 4 класи – 26 годин на тиждень (910 годин/навч.рік). Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем. Повноцінність початкової освіти реалізується як інваріантної, так і варіативної складових.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу загальної середньої освіти I ступеня (далі – навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти через структурування змісту початкової освіти на засадах інтегрованого підходу у навчанні. Вони

охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Відповідно до мов навчання у 3-4 класах передбачено навчальний план початкової школи з українською мовою навчання (таблиця 1). Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації; у 1-2 класах передбачено варіант навчального плану початкової школи з українською мовою навчання (таблиця 2). Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

На основі навчального плану ЗЗСО складає на кожен навчальний рік робочий навчальний план з конкретизацією варіативної складової, враховуючи особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

**Учні з особливими освітніми потребами** здобувають початкову освіту в закладі загальної середньої освіти за індивідуальними робочими навчальними планами, розробленими на основі Типових навчальних планів спеціальних ЗНЗ для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку затвердженими наказами МОН України.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. Типову освітню програму для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

**Освітні галузі 1-4 класи НУШ (ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ І-ІІ цикл під керівництвом Савченко О.Я.):**

Мовно-літературна (українська мова і літературне читання) (МАО)

Іншомовна освіта (англійська мова)(ІНО)

Математична (математика) (МАО)

Громадянська і історична (ГІО), природнича (ПРО), соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО), («Я досліджую світ»)

Інформатична (ІФО)

Технологічна (ТЕО)

Мистецька (МІО) (мистецтво або музичне мистецтво і образотворче мистецтво)

Фізкультурна (ФІО) (фізична культура).

Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять. Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладом загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Варіативна складова навчальних планів 1-А,Б, 2-А,Б, 3-А,Б, 4-А,Б класів ЗЗСО «Ветлівський ліцей» використовується на проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

**Навчальний план ЗЗСО «Ветлівський ліцей», складений відповідно до  
Типової освітньої програми початкової освіти НУШ, затвердженої  
постановою Кабінету Міністрів України 21.02.2018 року № 87**

| Навчальні предмети                                                                                                                           | Кількість годин на тиждень |             |             |             |             |             |             |              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|--------------|
|                                                                                                                                              | 1 клас                     | 2-А клас    | 2-Б клас    | 3-А клас    | 3-Б клас    | 4-А клас    | 4-Б клас    | Всього годин |
| Українська мова                                                                                                                              | 7                          | 7           | 7           | 7           | 7           | 7           | 7           | 49           |
| Іноземна мова (англійська)                                                                                                                   | 2                          | 3           | 3           | 3           | 3           | 3           | 3           | 20           |
| Математика                                                                                                                                   | 4                          | 4           | 4           | 5           | 5           | 5           | 5           | 32           |
| Я досліджую світ                                                                                                                             | 3                          | 3           | 3           | 3           | 3           | 3           | 3           | 21           |
| Мистецтво                                                                                                                                    | 2                          | 2           | 2           | 2           | 2           | 2           | 2           | 14           |
| Інформатика                                                                                                                                  |                            | 1           | 1           | 1           | 1           | 1           | 1           | 6            |
| Технологічна галузь                                                                                                                          | 1                          | 1           | 1           | 1           | 1           | 1           | 1           | 7            |
| Фізична культура                                                                                                                             | 3                          | 3           | 3           | 3           | 3           | 3           | 3           | 21           |
| <b>Усього</b>                                                                                                                                | <b>19+3</b>                | <b>21+3</b> | <b>21+3</b> | <b>22+3</b> | <b>22+3</b> | <b>22+3</b> | <b>22+3</b> | <b>170</b>   |
| Додаткові години для вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять | 1                          | 1           | 1           | 1           | 1           | 1           | 1           | 7            |
| <b>Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня</b>                                                                             | <b>20</b>                  | <b>22</b>   | <b>22</b>   | <b>23</b>   | <b>23</b>   | <b>23</b>   | <b>23</b>   | <b>150</b>   |
| Додаткові години на поділ класу                                                                                                              |                            |             | 1           | 1           | 1           | 1           | 1           | 5            |

|                                                                                                      |    |    |    |    |    |    |    |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|----|----|----|----|----|----|-----|
| Всього кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи) | 23 | 25 | 25 | 26 | 26 | 26 | 26 | 177 |
| Всього                                                                                               | 23 | 25 | 26 | 27 | 27 | 27 | 27 | 182 |

## ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ) ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ВИЗНАЧЕНИХ ВІДПОВІДНИМ ДЕРЖАВНИМ СТАНДАРТОМ ЗАГАЛЬНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Освітня програма (1-2 класи) має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) **вільне володіння державною мовою**, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) **здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами**, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) **математична компетентність**, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) **компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій**, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) **інноваційність**, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) **екологічна компетентність**, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) **інформаційно-комунікаційна компетентність**, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного

використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

**8) навчання впродовж життя**, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

**9) громадянські та соціальні компетентності**, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

**10) культурна компетентність**, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

**11) підприємливість та фінансова грамотність**, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень;

**та наскрізних умінь**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

**Типову освітню програму для 3-4 класів** закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. У програмі визначено змістові лінії; очікувані результати навчання та відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу. Типовий навчальний план визначає тижневий обсяг навчального навантаження здобувачів освіти. Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного і здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими людьми. Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується

використовувати внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації. Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої. Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів. Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, вміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню. **Формувальне оцінювання** має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. **Підсумкове оцінювання** передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

## **ПЕРЕЛІК, ЗМІСТ, ТРИВАЛІСТЬ І ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ, ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ ВИВЧЕННЯ**

### **Освітні галузі 1-4 клас НУШ:**

Мовно-літературна

Математична

Громадянська та історична, природнича, соціальна та здоров'язбережувальна

Технологічна

Інформатична

Мистецька

## Фізкультурна

**Мовно-літературна освітня галузь (українська мова і літературне читання, англійська мова)** ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі **змістові лінії**: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти»;

**Математична галузь (математика)** ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонуєваних або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

**Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі («Я досліджую світ»)** можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Навчальна програма «Я досліджую світ» ставить за мету особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

«Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);

«Людина серед людей» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);

«Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

**Інформатична освітня галузь (інформатика)** починає реалізуватися з 2-го класу та ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

За результатами формування предметної компетентності випускники початкової школи повинні використовувати початкові знання вміння та навички для:

- доступу до інформації (знання де шукати і як отримувати інформацію);
- опрацювання інформації;
- перетворення інформації із однієї форми в іншу;
- створення інформаційних моделей;
- оцінки інформації за її властивостями.

**Технологічна освітня галузь (дизайн і технології)** ставить за мету розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

**Мистецька освітня галузь (мистецтво або музичне мистецтво, образотворче мистецтво)** ставить за мету всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за **змістовими лініями**: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь може реалізуватися через інтегровані курси або предмети вивчення за окремими видами мистецтва: наприклад, музичне мистецтво, образотворче мистецтво тощо за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

**Фізкультурна освітня галузь (фізична культура)** ставить за мету всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Зазначена мета реалізується за такими **змістовими лініями**: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять. Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладом загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей,
- проведення індивідуальних консультацій,
- проведення групових занять.

На посилення предметів інваріантної складової у 1, 2-А,Б, 3-А,Б,4-А,Б класах з варіативної складової використано 1 годину для проведення індивідуальних та групових занять.

## **ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

У 1-4 класі очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,
- дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу в 2-4 класах є:

- різні типи уроків,
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

**Освітня програма початкової освіти** передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми початкової освіти забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, а саме:

- здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, висловлювати і захищати власні погляди;
- досліджувати ситуації і виокремлювати проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів;
- усвідомлювати різноманітність природи, взаємозв'язків її об'єктів та явищ, пояснювати роль природничих наук і техніки в житті людини;
- готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, здатності до соціальної комунікації й активності;
- усвідомлювати почуття власної гідності, діяльності з урахуванням власних прав і свобод, поваги до прав і гідності інших осіб, протидію дискримінації та нерівному ставленню до особистості;
- володіти навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності, готовності до здорового способу життя.

А також всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

## **Базова загальна середня освіта**

### **II ступінь**

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Освітня програма II ступеня освіти складена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» відповідно до Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2018 року № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (*таблиця 1 – для 5-х кл., таблиця 10 – для 6-9 класів*).

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладів загальної середньої освіти II ступеня.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години.

З метою змістовного опанування рідною мовою за рахунок варіативної складової навчального плану збільшено на 0,5 год. вивчення української мови у 5-А,Б, 6-А,Б, 7-А,Б, 8-А,Б класах, по 1 год. – у 9-му класі.

З метою розвитку пізнавального інтересу до вивчення математики введено по 1 год. алгебри в 9-му класі.

На виконання розпорядження обласної державної адміністрації, наказу управління освіти і науки ОДА від 06.07.2007 року № 447 „Про введення в наказу відділу освіти Любешівської РДА від 11.08.2007 р. № 376 за рахунок варіативної складової введено по 1 годині у 5-А,Б, 6-А,Б, 7-А,Б класах на вивчення курсу «Основи християнської етики».

З метою ґрунтовнішого вивчення історії рідного краю збільшено на 1 год у 5-А,Б, 6-А,Б, 7-А,Б класах та на 0,5 год у 8-А,Б,9 класах вивчення історії України.

З метою підвищення фінансової грамотності учнів , формування раціонального використання фінансових ресурсів родини введено по 1 годині в 5-А,Б класах курс за вибором «Родинні фінанси» та по 0.5 год в 6-А,Б класах «Фінансово-грамотний споживач».

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

| № з/п | Ключові компетентності                                       | Компоненти                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------|--------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|       | Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами | <b>Уміння:</b> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати, перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлювати думку рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думки |

|  |                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|-----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |                                                           | <p>аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематичного окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p><b>Ставлення:</b> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> означення понять, формулювання властивостей доведення правил, теорем</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|  | Спілкування іноземними мовами                             | <p><b>Уміння:</b> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати в разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p><b>Ставлення:</b> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови і інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомлення оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p> |
|  | Математична компетентність                                | <p><b>Уміння:</b> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати і оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|  | Основні компетентності у природничих науках і технологіях | <p><b>Уміння:</b> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення важливості природничих наук універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|  |                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |                                         | <p><b>Навчальні ресурси:</b> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|  | Інформаційно-цифрова компетентність     | <p><b>Уміння:</b> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію; оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p><b>Ставлення:</b> критичне осмислення інформації та джерел отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>                                                                                                                                                                 |
|  | Уміння вчитися впродовж життя           | <p><b>Уміння:</b> визначати мету навчальної діяльності, відбирати та застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> моделювання власної освітньої траєкторії</p> |
|  | Ініціативність і підприємливість        | <p><b>Уміння:</b> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення, використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності, точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p><b>Ставлення:</b> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі, переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>                               |
|  | Соціальна і громадянська компетентності | <p><b>Уміння:</b> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p>                                                                                                                                                                                                                            |

|   |                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---|----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   |                                              | <p><b>Ставлення:</b> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність у спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції (особливо передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією).</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> завдання соціального змісту</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|   | Обізнаність і самовираження у сфері культури | <p><b>Уміння:</b> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування та взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p><b>Ставлення:</b> культурна самоідентифікація, повага до культурної спадщини та розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремих предметів на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> математичні моделі в різних видах мистецтва</p>                                                                                                                                                                                                                        |
| 0 | Екологічна грамотність і здорове життя       | <p><b>Уміння:</b> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретація результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмету та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p> |

Ключові компетентності такі, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків: «Основи науково-дослідницьких робіт», «Декоративно-ужиткове мистецтво», «Хоровий спів», «Художня обробка деревини», футбол, ЗВ «Школа безпеки».

| Наскрізна лінія                      | Коротка характеристика                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Екологічна безпека й сталий розвиток | <p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>                                                                                        |
| Громадянська відповідальність        | <p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p> |
| Здоров'я і безпека                   | <p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>                                                                                                                                              |
| Підприємливість і                    | Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

|                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| фінансова грамотність | <p>розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p> |
|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

**Навчальний план ЗЗСО «Ветлівський ліцей », складений відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04. 2018 року № 405**

[illegible]

|                                                                |                  |                 |                 |                 |                 |             |             |                 |                 |             |            |
|----------------------------------------------------------------|------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-------------|-------------|-----------------|-----------------|-------------|------------|
|                                                                | Фізична культура | 3               | 3               | 3               | 3               | 3           | 3           | 3               | 3               | 3           | 27         |
|                                                                | <b>Разом</b>     | <b>26.5+1,5</b> | <b>26.5+1,5</b> | <b>29,5+1,5</b> | <b>29,5+1,5</b> | <b>31+2</b> | <b>31+2</b> | <b>32.5+2,5</b> | <b>32.5+2,5</b> | <b>34+1</b> | <b>289</b> |
| <b>Варіативна складова</b>                                     |                  |                 |                 |                 |                 |             |             |                 |                 |             |            |
| <b>Курси за вибором</b>                                        | <b>2</b>         | <b>2</b>        | <b>1,5</b>      | <b>1,5</b>      |                 |             |             | <b>1</b>        | <b>1</b>        |             | <b>9</b>   |
| Основи християнської етики                                     | 1                | 1               | 1               | 1               |                 |             |             |                 |                 |             | 4          |
| Фінансова грамотність                                          | 1                | 1               | 0,5             | 0,5             |                 |             |             |                 |                 |             | 3          |
| Основи науково-досл<br>роб.учнів(біол.)                        |                  |                 |                 |                 |                 |             |             | 1               | 1               |             | 2          |
| <b>Факультативи, індивідуальні<br/>заняття</b>                 |                  |                 | <b>0,5</b>      | <b>0,5</b>      | <b>0,5</b>      | <b>0,5</b>  |             |                 |                 | <b>1</b>    | <b>3</b>   |
| Вирішую конфлікти та будує мир<br>навколо себе                 |                  |                 | 0,5             | 0,5             |                 |             |             |                 |                 |             | 1          |
| Математична логіка                                             |                  |                 |                 |                 |                 |             |             |                 |                 | 1           | 1          |
| Цілі вирази та їх перетворення                                 |                  |                 |                 |                 |                 | 0,5         | 0,5         |                 |                 |             | 1          |
| <b>Гранично допустиме навчальне<br/>навант. на одного учня</b> | <b>28</b>        | <b>28</b>       | <b>31</b>       | <b>31</b>       | <b>32</b>       | <b>32</b>   | <b>33</b>   | <b>33</b>       | <b>33</b>       | <b>33</b>   | <b>279</b> |
| <b>Всього (без урахув. поділу класів<br/>на групи)</b>         | <b>30</b>        | <b>30</b>       | <b>33</b>       | <b>33</b>       | <b>33,5</b>     | <b>33,5</b> | <b>36</b>   | <b>36</b>       | <b>36</b>       | <b>36</b>   | <b>301</b> |
| <b>Додаткові години на поділ класу</b>                         | <b>1</b>         | <b>1</b>        | <b>1</b>        | <b>1</b>        | <b>1</b>        |             | <b>2</b>    | <b>2</b>        | <b>2</b>        | <b>2</b>    | <b>11</b>  |
| Інформатика                                                    | 1                | 1               | 1               | 1               | 1               |             | 2           | 2               | 2               | 2           | 11         |
| <b>Позакласна робота</b>                                       |                  |                 |                 |                 |                 |             | <b>3</b>    | <b>3</b>        | <b>2</b>        |             | <b>8</b>   |
| Декоративно-ужиткове мистецтво                                 |                  |                 |                 |                 |                 |             | 1           | 1               |                 |             | 2          |
| Хоровий спів                                                   |                  |                 |                 |                 |                 |             | 1           | 1               |                 |             | 2          |
| Художня обробка деревини                                       |                  |                 |                 |                 |                 |             | 1           | 1               |                 |             | 2          |
| Волейбол                                                       |                  |                 |                 |                 |                 |             |             |                 |                 | 2           | 2          |
| <b>Всього</b>                                                  |                  |                 |                 |                 |                 |             |             |                 |                 |             | <b>320</b> |

Додаток № 15 до Типової освітньої програми

**Навчальний план ЗЗСО «Ветлівський ліцей», складений відповідно до  
Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I-II ступеня,  
затвердженої наказом МОН України від 12.06. 2018 року № 627**

| Освітні галузі                             | Навчальні предмети                   | Разом |    |
|--------------------------------------------|--------------------------------------|-------|----|
|                                            |                                      | 6-А   |    |
| Мова і література                          | Українська мова                      | 2     | 2  |
|                                            | Українська література                | 2     | 2  |
| Суспільствознавство                        | Історія України                      | -     | -  |
| Математика                                 | Математика                           | 3     | 3  |
| Природознавство                            | Природознавство                      | 1     | 1  |
| Мистецтво                                  | Обр. Мистецтво                       | 1     | 1  |
|                                            | Муз. Мистецтво                       | -     | -  |
| Технології                                 | Трудове навчання                     | 1     | 1  |
|                                            | Інформатика                          | 1     | 1  |
| Здоров'я і фізична культура                | Основи здоров'я                      | 1     | 1  |
| <b>Разом</b>                               |                                      | 12    | 12 |
| <b>Корекційно - розвиткові<br/>заняття</b> | Корекція розвитку                    | 1     | 1  |
|                                            | Соціальне – побутове<br>орієнтування | 1     | 1  |
| <b>Всього</b>                              |                                      | 14    | 14 |

**Повна загальна середня освіта**

### III ступінь

Освітня програма загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» та відповідно до Типової освітньої програми, затвердженої наказами Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2018 року № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів освіти загальної середньої освіти III ступеня» (таблиці 2,3.)

Освітня програма профільної середньої освіти окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів;

- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблицях 4 (10 кл.) та 26 (11 кл.); пропонований зміст окремих предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію, на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-их класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-их класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти III ступеня.

Профільність є ефективним засобом диференціації навчання у старшій школі, вона має на меті забезпечити більш глибоку підготовку старшокласників у тій галузі знань і діяльності, до яких у них сформувались стійкі інтереси і здібності.

З метою реалізації профільного навчання робочий навчальний план для 10-х та 11-го класів на 2021-2022 навчальний рік складений відповідно таблиць 2,3 до Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2018 року № 408 та розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2018 року. Запропоновані навчальні плани дають змогу комплектувати старші класи за напрямками диференціації: природничо-математичним, філологічним, суспільно-гуманітарним.

У 10-11-х класах частину навчальних годин призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Профільні предмети ( історія України – 3 год., всесвітня історія – 3 год. – у 10-А класі та українська мова – 4 години, українська література – 4 години – у 10-Б, 11 класах).

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту.

Відповідно до заяв школярів із запропонованого переліку було обрано такі предмети: технології і мистецтво (11 клас), технології та інформатика (10-ті класи). Години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети поділені між двома обраними предметами: «Мистецтво» (1,5 година/тиждень), «Технології» (1,5 година/тиждень) для 11 класу та «Інформатика» (1,5 година/тиждень), «Технології» (1,5 година/тиждень) для 10-А,Б класів.

Для підсилення базових та профільних предметів введено факультативні та індивідуальні години: друга іноземна мова – 3 год. (11, 10-А,Б класи), географія – 0,5 год в 10-А,Б класах, 1 год в 11 класі, української мови 1 год в 10-А класі.

Години варіативної складової навчального плану в 11 класі спрямовані на упровадження курсів за вибором «Загальна географія» з метою підготовки до ЗНО та 0.5 год «Основи теорії літератури».

Відповідно до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», Концепції допризовної підготовки і військово-патріотичного виховання, Положення про допризовну підготовку і про підготовку призовників з військово-технічних спеціальностей, з метою підвищення рівня підготовки молоді до військової служби у Збройних силах України та інших військових формувань збільшено на 0,5 год. вивчення ЗВ у 10-х,11 класах.

Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання приймається на засіданні педагогічної ради.

Робочий навчальний план містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія: Україна і світ» (у другому варіанті передбачено вивчення окремих предметів: «Історія України», «Всесвітня історія»), «Громадянська освіта», «Математика», «Природничі науки» (у другому варіанті передбачено вивчення окремих природничих дисциплін: «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія»), «Фізична культура», «Захист Вітчизни», що вивчаються на рівні стандарту.

Факультативні курси є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів у галузях, які загалом не пов'язані з обраним профілем навчання.

Рішення про розподіл годин варіативної складової прийнято закладом загальної середньої освіти, враховуючи профільне спрямування, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу та бажання учнів.

Варіативність змісту профільної середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Якість загальної середньої освіти забезпечується через реалізацію інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу закладу загальної середньої освіти за п'ятиденним навчальним тижнем.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлюється відповідно до вимог чинних нормативних документів, що визначають санітарно-епідеміологічні вимоги до освітнього процесу та закладів освіти усіх форм власності.

Відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 24 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту". Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки від 20.02.2002 № 128, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при наповнюваності, меншій від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

#### **Очікувані результати навчання здобувачів освіти**

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

| № з/п | Ключові компетентності                                       | Компоненти                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|       | Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами | <p><b>Уміння:</b> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p><b>Ставлення:</b> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p> |

|  |                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--|-----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | Спілкування іноземними мовами                             | <p><b>Уміння:</b> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p><b>Ставлення:</b> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p> |
|  | Математична компетентність                                | <p><b>Уміння:</b> оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|  | Основні компетентності у природничих науках і технологіях | <p><b>Уміння:</b> розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|  | Інформаційно-цифрова компетентність                       | <p><b>Уміння:</b> структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|  |                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |                                              | <p><b>Ставлення:</b> критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|  | Уміння вчитися впродовж життя                | <p><b>Уміння:</b> визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> моделювання власної освітньої траєкторії</p>                                                                                                                                                                        |
|  | Ініціативність і підприємливість             | <p><b>Уміння:</b> генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p><b>Ставлення:</b> ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>                                                                                                                                                                                                   |
|  | Соціальна і громадянська компетентності      | <p><b>Уміння:</b> висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p><b>Ставлення:</b> ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> завдання соціального змісту</p> |
|  | Обізнаність і самовираження у сфері культури | <p><b>Уміння:</b> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|   |                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---|----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   |                                        | <p>художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p><b>Ставлення:</b> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> математичні моделі в різних видах мистецтва</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 0 | Екологічна грамотність і здорове життя | <p><b>Уміння:</b> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p><b>Ставлення:</b> усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p><b>Навчальні ресурси:</b> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p> |

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лінії є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються над предметні, між класові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором: технології, інформатика, мистецтво;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків: «Захист Вітчизни», МАН (історія), креслення

| Наскрізнi лінії | Коротка характеристика |
|-----------------|------------------------|
|-----------------|------------------------|

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Екологічна безпека й сталий розвиток    | <p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>                                                                                         |
| Громадянська відповідальність           | <p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою, розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Прикладом вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p> |
| Здоров'я і безпека                      | <p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухомих пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>                                                                                                                                               |
| Підприємливість і фінансова грамотність | <p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатності успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>                                                                                                                                                                                                                             |

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних

ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

**Навчальний план ЗЗСО «Ветлівський ліцей», складений відповідно до  
Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III  
ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04. 2018 року № 408**

| Навчальні предмети                                                | Кількість годин на тиждень у класі |               |             | Разом      |
|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------|---------------|-------------|------------|
|                                                                   | 10-А                               | 10-Б          | 11          | 10-11      |
| Українська мова                                                   | 2+1                                | 2+2           | 2+2         | 11         |
| Українська література                                             | 2                                  | 2+2           | 2+2         | 10         |
| Зарубіжна література                                              | 1                                  | 1             | 1           | 3          |
| Перша іноземна мова (нім. мова)                                   | 2                                  | 2             | 2           | 6          |
| Друга іноземна мова (анг. мова)                                   | + 1                                | +1            | +1          | 3          |
| Історія України                                                   | 1,5+1,5                            | 1,5+0,5       | 1,5+0,5     | 7          |
| Всесвітня історія                                                 | 1+2                                | 1             | 1           | 5          |
| Громадянська освіта                                               | 2                                  | 2             | -           | 4          |
| Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)               | 3+1                                | 3+1           | 3+1         | 12         |
| Біологія і екологія                                               | 2                                  | 2             | 2           | 6          |
| Географія                                                         | 1,5+0,5                            | 1,5+0,5       | 1+1         | 6          |
| Фізика і астрономія                                               | 3                                  | 3             | 4           | 10         |
| Хімія                                                             | 1,5                                | 1,5           | 2           | 5          |
| Фізична культура                                                  | 3                                  | 3             | 3           | 9          |
| Захист України                                                    | 1,5+0,5                            | 1,5+0,5       | 1,5+0,5     | 6          |
| <b>Вибірково-обов'язкові предмети</b>                             | <b>3</b>                           | <b>3</b>      | <b>3</b>    |            |
| Технології                                                        | 1.5                                | 1,5           | 1,5         | 4.5        |
| Мистецтво                                                         | -                                  | -             | 1,5         | 1.5        |
| Інформатика                                                       | 1.5                                | 1,5           | -           | 3          |
| <b>Разом</b>                                                      | <b>30+7.5</b>                      | <b>30+7.5</b> | <b>29+8</b> | <b>112</b> |
| <b>Варіативна складова</b>                                        | <b>0.5</b>                         | <b>0.5</b>    | <b>1</b>    | <b>2</b>   |
| <b>Курси за вибором</b>                                           | <b>0.5</b>                         | <b>0.5</b>    | <b>1</b>    | <b>2</b>   |
| Основи теорії літератури                                          | 0,5                                | 0.5           | -           | 1          |
| Загальна географія                                                | -                                  | -             | 1           | 1          |
| <b>Факультативи, індивідуальні заняття</b>                        | <b>-</b>                           | <b>-</b>      | <b>-</b>    |            |
| <b>Гранично допустиме тижневе навантаження на учня</b>            | <b>33</b>                          | <b>33</b>     | <b>33</b>   | <b>99</b>  |
| <b>Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)</b> | <b>38</b>                          | <b>38</b>     | <b>38</b>   | <b>114</b> |
| <b>Додаткові години на поділ класу</b>                            | <b>3,5</b>                         | <b>2</b>      | <b>2</b>    | <b>7.5</b> |
| Інформатика                                                       | 1,5                                | -             |             | 1.5        |
| Захист Вітчизни                                                   | 2                                  | 2             | 2           | 6          |
| <b>Позакласна робота</b>                                          | <b>6</b>                           | <b>4</b>      | <b>4</b>    | <b>17</b>  |
| МАН (історія)                                                     | 2                                  | -             | -           | 2          |
| Креслення                                                         | 1                                  | 1             | 1           | 3          |
| Захист Вітчизни                                                   | 3                                  | 3             | 3           | 9          |
| Шкільні факультативи по підготовці до ЗНО                         |                                    |               | 3           | 3          |

### Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

На основі освітньої програми складено та затверджено навчальний план закладу, що конкретизує організацію освітнього процесу.

### Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності:

#### ВІДОМОСТІ про кількісні та якісні показники матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти

##### 1. Інформація про загальну площу приміщень, що використовуються у навчанні

| Адреса приміщення                                                 | Найменування власника майна                        | Площа (кв. метрів) | Найменування та реквізити документа про право власності або користування | Документ про право користування (договір оренди) |                                |                                     | Інформація про наявність документів про відповідність |                                 |                        |
|-------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|--------------------|--------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|--------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------------------------|---------------------------------|------------------------|
|                                                                   |                                                    |                    |                                                                          | строк дії договору оренди (з _ по _)             | наявність державної реєстрації | наявність нотаріального посвідчення | санітарним нормам                                     | вимогам правил пожежної безпеки | нормам з охорони праці |
| вул. Шкільна, 26<br>с.Ветли<br>Любешівський р-н<br>Волинська обл. | Комунальна власність<br>Любешівської селищної ради | 4000               | Рішення сесії Любешівської селищної ради від 25.06.2018р. № 2-11/21      | -                                                | так                            | -                                   | так                                                   | так                             | так                    |

**2. Забезпечення приміщеннями навчального призначення, іншими приміщеннями, спортивними майданчиками**

ЗЗСО «Ветлівський ліцей»

| Найменування приміщень навчального призначення, інших приміщень, спортивних майданчиків (відповідно до нормативів матеріально-технічного забезпечення та санітарно-гігієнічних вимог) | Кількість приміщень (одиниць) |          | Власні, оперативного управління, наймі/ оренду приміщення, майданчики |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|----------|-----------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                       | необхідно                     | фактично |                                                                       |
| Спортивний майданчик                                                                                                                                                                  | 1                             | 1        | Власні                                                                |
| Класні кімнати                                                                                                                                                                        | 18                            | 16       | Власні                                                                |
| Комп'ютерний клас                                                                                                                                                                     | 2                             | 2        | Власні                                                                |
| Учительська                                                                                                                                                                           | 1                             | 1        | Власні                                                                |
| Кабінет директора                                                                                                                                                                     | 1                             | 1        | Власні                                                                |
| Спортивна зала                                                                                                                                                                        | 1                             | 1        | Власні                                                                |
| Роздягалка                                                                                                                                                                            | 1                             | 1        | Власні                                                                |
| Санвузел                                                                                                                                                                              | 6                             | 6        | Власні                                                                |
| Бібліотека                                                                                                                                                                            | 1                             | 1        | Власні                                                                |
| Їдальня                                                                                                                                                                               | 1                             | 1        | Власні                                                                |
| Актова зала                                                                                                                                                                           | 1                             | 1        | Власні                                                                |
| Кімната педагога організатора                                                                                                                                                         | 1                             | 1        | Власні                                                                |

**3. Обладнання навчальних приміщень та майданчиків**

| Найменування навчальних приміщень та майданчиків | Найменування навчального обладнання               |
|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| Класні кімнати                                   | Парти, дошки, стільці, стінки, столи учительські. |
| Комп'ютерний клас                                | Парти, стільці, комп'ютери, стіл учительський     |
| Учительська                                      | Стільці, стінка, столи учительські.               |
| Кабінет директора                                | Стільці, стінка, комп'ютер, столи учительські.    |
| Спортивна зала                                   | Спортивний інвентар.                              |
| Роздягалка                                       | Вішалки для одягу                                 |
| Санвузел                                         | Умивальники, унітази.                             |

|                               |                                                                     |
|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Бібліотека                    | Стільці, стінка, столи учительські, підручники, художня література. |
| Їдальня                       | Стільці, столи, кухонний інвентар.                                  |
| Актова зала                   | Лави, стільці.                                                      |
| Кімната педагога організатора | Стільці, шафи, столи учительські,                                   |

### **Навчально-методичне забезпечення якості**

Освітній процес у навчальному закладі здійснюється за програмами і підручниками, які рекомендовані МОН України для використання з закладах загальної середньої освіти.

Повернути учням інтерес до шкільних предметів, зробити навчання цікавим, посилити бажання вчитися – головне завдання ЗЗСО «Ветлівський ліцей». На нашу думку вирішенню поставлених перед освітою завдань сприяють інноваційні технології навчання.

Упровадження **нетрадиційних педагогічних технологій** суттєво змінило освітньо-розвиваючий процес, що дозволяє вирішувати багато проблем розвивального, особистісно-орієнтованого навчання, диференціації, гуманізації, формування індивідуальної освітньої перспективи учнів.

Використання комп'ютерних технологій у школі не тільки допомагає організувати навчальний процес з використанням ігрових методів, але й отримати більший зворотний зв'язок.

Засоби мультимедіа дозволяють забезпечити найкращу, в порівнянні з іншими технічними засобами навчання, реалізацію принципу наочності, більшою мірою сприяють зміцненню знань і на практичних заняттях - умінь. Крім того, засобів мультимедіа відводиться завдання забезпечення ефективної підтримки ігрових форм уроку, активного діалогу "учень-комп'ютер".

**Використання ресурсів і послуг Інтернету значно розширює можливості і вчителя і учня в усіх видах діяльності.**

**Проектна діяльність** також є методом активізації навчально-пізнавальної активності. Цьому сприяє висока самостійність учнів у процесі підготовки проекту. Учитель, який виступає координатором, лише спрямовуючи діяльність учня, який досліджує обрану тему, збирає найповнішу інформацію про неї, систематизує, отримані дані і представляє їх, використовуючи різні технічні засоби, в тому числі, і сучасні комп'ютерні технології.

**Метод інтеграції**, який сприяє формуванню міжпредметних понять, визначає характер міжпредметних зв'язків за фактором часу (попередні зв'язку, перспективні, синхронні), дозволяє здійснювати міжпредметну координацію змісту навчального матеріалу з метою його оптимізації (усунення дублювання, різночитання, хронологічної неузгодженості). Даний метод дозволяє адаптувати зміст навчальних програм до можливостей конкретних учнів, створює сприятливі умови для розвитку особистості кожного учня, формування позитивної мотивації навчання, адекватності самооцінки, максимально можливої успішності навчання.

Інноваційні методи у викладанні - це нові методи спілкування з учнями, позиція ділового співробітництва з ними і долучення їх до нинішніх проблем. Інноваційні методи - це методи, що дозволяють учням самоствердитися. А самоствердження - це шлях до правильного вибору своєї професії.

## **Організація корекційно-розвивальної роботи для учнів з особливими освітніми потребами**

Відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 19) держава створює умови для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для здобуття ними освіти на всіх рівнях освіти з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

З цією метою в школі **створена система роботи з даною категорією дітей, яка спрямована на:**

- виявлення, обліковування та надання консультаційно-діагностичної допомоги дітям з особливими освітніми потребами;

- організацію методичної роботи з педагогами, які працюють з особливими дітьми;

- організацію просвітницької роботи з батьками дітей з особливими потребами;

- допомогу дітям і батькам у захисті їх прав та інтересів.

Навчальний заклад надає рівні можливості для отримання освітніх послуг здобувачами освіти відповідно до наявних умов.

Корекційно – розвивальні програми для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами використовуються педагогічними працівниками відповідно до нозології та індивідуальних потреб дитини.

### **Матеріально-технічне забезпечення**

Для здійснення освітньої діяльності в навчальному закладі функціонують такі навчальні кабінети:

- математики;
- географії;
- фізики;
- хімії;
- іноземної мови;
- зарубіжної літератури;
- української мови;
- біології;
- захисту Вітчизни;
- інформатики;
- майстерня (технічної праці);
- бібліотека;
- історії;
- спортивна зала.

Усі навчальні кабінети частково облаштовані відповідно до вимог Положення про навчальний кабінет.

Ліцей має свій харчоблок, який забезпечений необхідним технологічним обладнанням, посудом та кухонним інвентарем, миючими та дезінфікуючими засобами. Усі здобувачі освіти охоплені гарячим харчуванням.

Дітей, які проживають на відстані 3 і більше кілометрів від ліцею, підвозять шкільним автобусом.

У навчальному закладі створені необхідні умови для проведення освітньої діяльності, однак матеріально-технічна база потребує постійного оновлення та покращення.

### **Якість проведення навчальних занять**

Основним видом навчальних занять у нашому ліцеї є:

- урок (традиційний, нетрадиційний);
- індивідуальне заняття;
- консультації: індивідуальні, групові;
- факультативні заняття;
- екскурсії.

Очевидним є те, що при наявності навчальних планів, програм урок був, є і залишиться основною формою організації навчального процесу в навчальному закладі.

Реалії сьогодення вимагають нових підходів до організації навчального процесу в школі, зокрема, проведення уроку.

Сучасний урок – це урок демократичний. Він проводиться не для учнів, а разом з ними. Це урок, на якому присутній демократичний стиль спілкування, де діти вчаться здобувати знання, а не отримувати готові, де жоден з них не боїться висловлювати свою думку і доводити її.

Для сучасного уроку характерними ознаками є:

- варіативність і гнучкість структури уроку;
- спрямованість уроку на особистість учня;
- оптимізація форм роботи на уроці;
- формування найважливіших компетентностей учнів;
- співпраця вчителя і учня.

**Основними заповідями вчителів нашого ліцею щодо підготовки і проведення уроку є:**

**1.Тема уроку відповідає навчальній програмі.** Вчителі, особливо при підготовці відкритих уроків, сформулюють тему так, щоб вона звучала відповідно вимогам Програми. Оскільки Програма – загальнодержавний та загальнообов'язковий документ, що підлягає неухильному виконанню.

**2.Чітко визначення мети уроку.** Готуючись до уроку, вчитель продумує кожен свій крок, обирає ті форми і методи, які відповідають віковим особливостям дітей, індивідуальним особливостям класу. Якщо чітко визначена мета уроку, то відповідно до неї вчитель здійснює пошук найефективніших форм роботи на уроці. Вчителі, визначаючи мету уроку, не зупиняються виключно на навчальному аспекті триєдиної мети уроку, а включають розвивальний та виховний аспекти. Це, на нашу думку, свідомо робить урок повноцінним у плані формування компетентностей школярів, не призводить до помилок, упущень у виборі оптимального варіанта проведення навчального процесу.

**Триєдина мета уроку** – це завчасно запрограмований вчителем результат, який повинен бути досягнутий ним і учнями в кінці уроку. Вона вміщує три аспекти: навчальний, розвивальний, виховний.

**Навчальний аспект:** озброїти учнів знаннями з даної теми. При плануванні навчальної мети педагоги визначають, якого рівня якості знань пропонується досягнути учням на цьому уроці: репродуктивного, конструктивного чи творчого. Ключовими словами, що характеризують навчальний аспект є: «навчити», «розкрити», «показати», «ознайомити», «довести», «порівняти», «систематизувати», «узагальнити» тощо.

**Розвивальний аспект** мети уроку передбачає формування вмінь та навичок і може бути сформульований для кількох уроків, а іноді й для уроків цілої теми. Він складається із

кількох блоків: розвиток мовлення, мислення, сенсорної сфери. Ключовими словами є: «розвивати», «формувати», «практикувати» тощо.

**Виховний аспект** мети уроку передбачає використання змісту навчального матеріалу, форм і методів навчання для формування і розвитку моральних, естетичних, патріотичних, екологічних та інших якостей особистості школяра. Ключове слово «виховувати».

**3. Мета уроку визначає його тип, а тип – структуру заняття.** Наші вчителі пам'ятають, що тип уроку визначається метою. Отже, **мета уроку → тип уроку → структура уроку → розрахунок часу на різних етапах уроку**. Оскільки мета уроків є різноманітною, різноманітними будуть і відповідно структури уроків. Це дає можливість уникнути традиційного комбінованого типу уроку.

**4. Конспект уроку вчителі складають у довільній формі.** Конспект – це творчість вчителя, це його професійний почерк. У деяких випадках учителі користуються «готовими» поурочними планами-конспектами. Це правомірно, якщо такі напрацювання мають гриф і їх «Рекомендовано МОНУ» або «Схвалено Вченою радою ОІППО». Проте вчитель пам'ятає, що автором сценарію, режисером-постановником і виконавцем уроку є він сам. Навчальні можливості дітей конкретного класу знає тільки він, і тому саме він є відповідальним за успіх чи провал будь-якого уроку, а не автор «готових» методичних розробок.

**5. Оптимальний, обґрунтований вибір форм і методів проведення навчального заняття.** В останній час «модним» стало проведення уроків у новій, нетрадиційній ігровій формі: урок-аукціон, урок-вікторина, урок-екскурсія (подорож), урок-диспут тощо. Звичайно, не можна стверджувати, що всі ці уроки апріорі є не ефективні. Такі заняття забавляють, збуджують, захоплюють, але вчителі не забувають, що урок повинен ще і навчати. Як свідчить практика, найрезультативнішим є той урок, на якому оптимально та раціонально підібрані навчальні форми і методи, поєднані традиційні та нетрадиційні підходи до проведення навчального заняття.

**6. Раціональне і комплексне використання тих чи інших засобів навчання.** Вчителі на уроках використовують різноманітні технічні засоби навчання, дидактичні матеріали тощо, діючи за принципом: усе в міру. Застосування вчителем кожного засобу виправдано, тому що воно економить сили педагога та учня, час уроку, покращує сприйняття навчального матеріалу, дозволяє здійснити контроль за тим, що вивчено тощо.

**7. Продумування, передбачення «родзинки» уроку.** Учителі вважають: щоб навчальне заняття було цікавим для дітей, воно повинно містити таке, що викликає подив, захоплення, інтерес – одним словом те, що вони будуть пам'ятати, коли все інше забудеться. Це реалізуємо через цікаві факти або навіть нестандартні підходи до уже відомого.

1. **Об'єктивне, справедливе оцінювання рівня навчальних досягнень учнів** – це одна із найважливіших складових уроку.

По-перше, кожен учитель чітко визначає **мету** оцінювання: навіщо потрібна оцінка.

По-друге, формулює для себе **критерії та стандарти** оцінювання.

Як свідчить сучасна педагогічна практика, в процесі оцінювання рівня навчальних досягнень учнів доречно використовувати два типи критеріїв: **соціальні та індивідуальні**.

Інструментарієм **соціального** оцінювання сьогодні є «Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», розроблені МОНУ на міжпредметному та предметному рівнях. Застосування **індивідуальних** критеріїв дає змогу порівняти результат, отриманий учнем сьогодні, з його попередніми результатами, і тим самим виявляється динаміка його розвитку.

Важливим способом індивідуального оцінювання виступає **самооцінка**, коли кожен учень аналізує свою діяльність, визначити якість своєї роботи та шляхи її підвищення. Під час перевірки роботи учня вчителі здійснюють аналогічну діяльність: якщо він погоджується з оцінкою учня, то обводить її, якщо ні – ставить свою, коментуючи її усно або письмово. **Коментування оцінки є обов'язковим, незалежно від того, чи відповідь учня є усною чи письмовою.**

Поєднання вчителем у своїй роботі індивідуальних і соціальних еталонів проявляється в тому, що учень не тільки засвоює зміст навчального матеріалу, а й сам контролює і корегує свою пізнавальну діяльність. Це і є ідеальна ситуація з критеріями оцінювання.

**Отже**, не дивлячись на бурхливі зміни в суспільному житті, інноваційні підходи до вирішення освітянських проблем, **урок** як класична форма в нашій школі **є стержнем організації навчально-виховного процесу.**

### **Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (підсумковий наказ, діаграми).**

**Вступ.** Модель моніторингу якості освіти у нашому навчальному закладі визначає єдину систему здійснення внутрішкільного моніторингу, що включає збір, збереження (формування бази даних), опрацювання (аналіз і оцінка) та розповсюдження інформації про якість освіти в ньому, прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки і основних тенденцій його розвитку, розробку науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень щодо покращення ефективності діяльності школи (Таблиця 1).

Створення моделі зумовлено необхідністю вироблення та погодження єдиних підходів до здійснення внутрішнього моніторингу у навчальному закладі, для виявлення результативності навчання і виховання учнів, забезпечення систематичного відслідковування динаміки змін в організації навчально-виховного процесу, розвитку навичок самоаналізу та саморегулювання організаційної роботи у різних ділянках освітнього середовища школи з метою покращення ефективності управління навчальним закладом.

**Мета і завдання.** Дослідження є комплексним і спрямоване на безперервне відстеження умов, процесу й результатів освітньої діяльності закладу, у ході якого – фіксацію якісних чинників розвитку за етапами (початок навчального року – процес навчання – кінець навчального року).

Аналіз забезпеченої в навчальному закладі освітньої діяльності здійснюється з урахуванням таких **критеріїв** або **об'єктів внутрішкільного моніторингу** (за етапами здійснення діагностичних зрізів):

- готовність учнів до навчання та психологічна комфортність суб'єктів освітнього процесу (умови – процес);
- рівень професійної готовності педагогів до реалізації освітніх завдань (умови – процес – результат);
- рівень навчальних досягнень учнів у початковій, допрофільній (галузевій) та профільній (галузевій) підготовці (умови – процес – результат або умови – результат);
- рівень досягнення освітньо-виховних цілей (процес – результат);
- інтелектуально-творчий розвиток і досягнення учнів. (умови – результат).

**Суб'єкти внутрішкільного моніторингу:** педагогічний колектив, адміністрація, учні, батьки.

**Мета спостереження** – охарактеризувати якісний рівень організації освітньої діяльності в навчальному закладі, спрямований на особистісний інтелектуально-творчий

розвиток школярів та забезпечення їхніх освітніх запитів, а також виявити чинники, що на нього впливають.

Відповідно до визначеної мети та критеріїв якості, **основними завданнями** моніторингового дослідження є:

1. здійснити діагностичний аналіз рівня навчальної мотивації та інтелектуально-освітніх потреб учнів школи, що дозволяють спрогнозувати їхні освітні запити та охарактеризувати міру готовності до навчальної діяльності;
2. визначити психолого-педагогічні особливості та характер взаємовідносин суб'єктів освітнього процесу з метою впливу на якість навчальних результатів учнів;
3. дати характеристику професійної готовності педагогів колективу до вирішення інноваційних освітніх завдань, зосереджуючи увагу насамперед на таких якостях, як: ініціативність, професійна активність, здатність до самоосвіти, інформаційно-комунікативна компетентність, творчість з метою виявлення впливу професійного рівня педагога на творчі навчальні досягнення учнів;
4. здійснити аналіз якісного рівня профільної (філологічної, математичної) підготовки учнів школи у його розвитку;
5. проаналізувати стан реалізованості освітньо-виховних завдань, що є в основі програми виховної роботи навчального закладу, а також чинники, що впливають на якість результатів.

#### **Організація моніторингу**

1. Створення **Програми моніторингових досліджень** в навчальному закладі, що визначає цілі, завдання, напрями, об'єкти та періодичність досліджень, необхідних для реалізації стратегії розвитку навчального закладу, виконання школою погоджених шкільною спільнотою завдань щодо покращення якості освітніх послуг. Програма моніторингових досліджень складається на той самий термін, що й інші ухвалені у навчальному закладі документи стратегічного планування.

2. Розробка **проекту внутрішнього моніторингу** конкретної ділянки освітнього середовища, передбачених Програмою, зокрема, умов, процесу чи результатів роботи навчального закладу. Проект визначає :

- мету та завдання дослідження;
- об'єкт дослідження;
- формування вибірки;
- терміни та процедуру дослідження;
- підбір та підготовку координаторів дослідження;
- визначення критеріїв оцінювання та показників (індикаторів), за якими збиратиметься інформація;
- визначення методів дослідження.

3. Підготовка **інструментарію дослідження**, передбаченого Програмою, (вибір анкет, тестів, методик, карт спостережень, підготовка інструктивно-методичних матеріалів для координаторів дослідження, вибір статистичних та математичних методів обробки та обчислення одержаних результатів дослідження).

4. **Проведення дослідження**, передбаченого Програмою (заповнення анкет, виконання тестів, проведення спостережень за обраними методиками).

5. **Збір та опрацювання результатів** (внесення результатів дослідження в базу, обробка та аналіз отриманих даних з використанням математичної статистики, факторно-критеріального аналізу, описового пояснення).

6. **Аналіз та інтерпретація результатів внутрішкільного моніторингу** стану конкретної ділянки освітнього середовища навчального закладу (виявлення та оцінка позитивних та негативних факторів впливу; підготовка та представлення звіту, який має

містити висновки та рекомендації з метою прийняття управлінських рішень, корекції програм, планів роботи школи, роботи окремих учителів, батьківського комітету, учнівського самоврядування тощо).

**7. Оприлюднення результатів моніторингу** та запровадження рекомендацій у практику.

#### Прогнозовані результати моніторингу

Проводячи внутрішкільний моніторинг, наш навчальний заклад орієнтується на такі **результати**:

- підвищення якості надання освітніх послуг, формування позитивного іміджу, престижності та конкурентноспроможності навчального закладу;
- створення необхідних умов для творчої діяльності учасників навчально-виховного процесу: виявлення і підтримка обдарованої молоді, підняття престижу творчих педагогів;
- впровадження освітніх інновацій, сучасних інформаційних технологій для оновлення змісту освіти й форм організації навчально-виховного процесу;
- активізація роботи адміністрації і педагогічного колективу навчального закладу, вироблення навичок контрольно-аналітичної діяльності, самооцінки та саморегуляції;
- удосконалення управління навчальним закладом, вироблення і корегування управлінських рішень, планування і прогнозування розвитку навчального закладу.

Відповідно до плану роботи закладу освіти на 2021 -2022 навчальний рік у травні-червні 2021 року було підведено підсумки навчальної діяльності учнів за 2020-2021 навчальний рік.

Результати контрольних робіт подано в таблиці:

| Предмет               | Вчитель         | Клас | К-сть робіт | Рівень навчальних досягнень |    |       |    |       |    |       |    |
|-----------------------|-----------------|------|-------------|-----------------------------|----|-------|----|-------|----|-------|----|
|                       |                 |      |             | В                           |    | Д     |    | С     |    | П     |    |
|                       |                 |      |             | К-сть                       | %  | К-сть | %  | К-сть | %  | К-сть | %  |
| Українська мова       | Василькова Ю.М. | 5-А  | 18          | 4                           | 23 | 4     | 23 | 5     | 27 | 5     | 27 |
| Українська мова       | Василькова Ю.М. | 5-Б  | 16          | 7                           | 44 | 7     | 44 | 2     | 12 | -     | -  |
| Українська мова       | Гаць Л.П.       | 6-А  | 23          | 1                           | 6  | 5     | 31 | 8     | 50 | 2     | 13 |
| Українська мова       | Гаць Л.П.       | 6-Б  | 21          | 3                           | 14 | 11    | 52 | 5     | 24 | 2     | 10 |
| Українська мова       | Гаць Л.П.       | 7    | 23          | 3                           | 13 | 7     | 30 | 9     | 39 | 4     | 18 |
| Українська мова       | Василькова Ю.М. | 8-А  | 16          | 2                           | 13 | 2     | 13 | 10    | 61 | 2     | 13 |
| Українська мова       | Василькова Ю.М. | 8-Б  | 15          | -                           | -  | 6     | 40 | 4     | 27 | 5     | 32 |
| Українська мова       | Василькова Ю.М. | 9    | 17          | 3                           | 18 | 7     | 41 | 5     | 29 | 2     | 12 |
| Українська мова       | Дишко К.С.      | 10-А | 14          | 1                           | 7  | 5     | 36 | 2     | 14 | 6     | 43 |
| Українська мова       | Дишко К.С.      | 10-Б | 14          | -                           | -  | 4     | 29 | 8     | 57 | 2     | 14 |
| Українська мова       | Гаць Л.П.       | 11   | 13          | 1                           | 8  | 7     | 54 | 3     | 23 | 2     | 15 |
| Українська література | Василькова Ю.М. | 5-А  | 16          | 1                           | 6  | 5     | 31 | 6     | 38 | 4     | 25 |
| Українська література | Василькова Ю.М. | 5-Б  | 16          | 1                           | 6  | 8     | 50 | 7     | 44 | -     | -  |
| Українська література | Гаць Л.П.       | 6-А  | 21          | -                           | -  | 6     | 29 | 14    | 67 | 1     | 4  |
| Українська література | Гаць Л.П.       | 6-Б  | 22          | 2                           | 9  | 10    | 45 | 8     | 36 | 2     | 10 |
| Українська література | Гаць Л.П.       | 7    | 21          | 6                           | 29 | 7     | 33 | 8     | 38 | -     | -  |
| Українська література | Василькова Ю.М. | 8-А  | 16          | 3                           | 19 | 6     | 38 | 7     | 43 | -     | -  |
| Українська література | Василькова Ю.М. | 8-Б  | 16          | 2                           | 13 | 2     | 13 | 7     | 43 | 5     | 31 |
| Українська література | Василькова Ю.М. | 9    | 19          | 1                           | 5  | 9     | 48 | 9     | 48 | -     | -  |
| Українська література | Дишко К.С.      | 10-А | 14          | 1                           | 7  | 11    | 79 | 2     | 14 | -     | -  |

|                       |                |      |    |   |    |    |    |    |    |   |    |
|-----------------------|----------------|------|----|---|----|----|----|----|----|---|----|
| Українська література | Дишко К.С.     | 10-Б | 16 | - | -  | 11 | 69 | 5  | 31 | - | -  |
| Українська література | Гаць Л.П.      | 11   | 10 | 3 | 30 | 4  | 40 | 3  | 30 | - | -  |
| Зарубіжна література  | Марчик О.П.    | 5-А  | 18 | 4 | 22 | 6  | 33 | 8  | 45 | - | -  |
| Зарубіжна література  | Марчик О.П.    | 5-Б  | 16 | 6 | 38 | 9  | 56 | 1  | 6  | - | -  |
| Зарубіжна література  | Марчик О.П.    | 6-А  | 22 | 1 | 5  | 8  | 41 | 13 | 54 | - | -  |
| Зарубіжна література  | Марчик О.П.    | 6-Б  | 22 | 4 | 18 | 9  | 41 | 9  | 41 | - | -  |
| Зарубіжна література  | Марчик О.П.    | 7    | 22 | 5 | 23 | 6  | 27 | 11 | 50 | - | -  |
| Зарубіжна література  | Марчик О.П.    | 8-А  | 19 | 3 | 16 | 9  | 47 | 7  | 37 | - | -  |
| Зарубіжна література  | Марчик О.П.    | 8-Б  | 18 | 6 | 33 | 3  | 17 | 9  | 50 | - | -  |
| Зарубіжна література  | Марчик О.П.    | 9    | 22 | 8 | 36 | 6  | 28 | 8  | 36 | - | -  |
| Зарубіжна література  | Марчик О.П.    | 10-А | 12 | 1 | 8  | 4  | 33 | 7  | 59 | - | -  |
| Зарубіжна література  | Марчик О.П.    | 10-Б | 15 | 1 | 7  | 3  | 20 | 11 | 73 | - | -  |
| Зарубіжна література  | Марчик О.П.    | 11   | 14 | 5 | 36 | 5  | 36 | 4  | 28 | - | -  |
| Німецька мова         | Корсак Н.М.    | 6-А  | 19 | - | -  | 8  | 42 | 6  | 32 | 5 | 26 |
| Німецька мова         | Корсак Н.М.    | 6-Б  | 23 | 1 | 4  | 8  | 35 | 8  | 35 | 6 | 26 |
| Німецька мова         | Корсак Н.М.    | 7    | 22 | - | -  | 6  | 27 | 12 | 55 | 4 | 18 |
| Німецька мова         | Хвесік Т.В.    | 8-А  | 16 | 2 | 13 | 4  | 25 | 8  | 49 | 2 | 13 |
| Німецька мова         | Зіміч В.В.     | 8-Б  | 16 | - | -  | 7  | 44 | 5  | 31 | 4 | 25 |
| Німецька мова         | Хвесік Т.В.    | 9    | 21 | 1 | 5  | 4  | 19 | 13 | 62 | 3 | 14 |
| Німецька мова         | Хвесік Т.В.    | 10-А | 9  | 4 | 44 | 1  | 11 | 3  | 34 | 1 | 11 |
| Німецька мова         | Хвесік Т.В.    | 10-Б | 12 | 1 | 8  | 5  | 42 | 5  | 42 | 1 | 8  |
| Німецька мова         | Корсак Н.М.    | 11   | 14 | 1 | 7  | 6  | 43 | 5  | 36 | 2 | 14 |
| Англійська мова       | Хвесік Т.В.    | 5-А  | 19 | 2 | 11 | 4  | 21 | 5  | 26 | 8 | 42 |
| Англійська мова       | Хвесік Т.В.    | 5-Б  | 16 | 1 | 6  | 5  | 32 | 9  | 56 | 1 | 6  |
| Англійська мова       | Корсак Н.М.    | 6-А  | 22 | - | -  | 8  | 36 | 13 | 59 | 1 | 5  |
| Англійська мова       | Корсак Н.М.    | 6-Б  | 21 | 1 | 5  | 8  | 38 | 9  | 43 | 3 | 14 |
| Англійська мова       | Хвесік Т.В.    | 7    | 21 | - | -  | 7  | 34 | 9  | 43 | 5 | 23 |
| Англійська мова       | Корсак Н.М.    | 8-А  | 14 | 3 | 21 | 5  | 36 | 4  | 29 | 2 | 14 |
| Англійська мова       | Зіміч В.В.     | 8-Б  | 15 | - | -  | 7  | 48 | 4  | 26 | 4 | 26 |
| Англійська мова       | Хвесік Т.В.    | 9    | 20 | 7 | 35 | 11 | 55 | 2  | 10 | - | -  |
| Англійська мова       | Зіміч В.В.     | 10-А | 11 | - | -  | -  | -  | 8  | 73 | 3 | 27 |
| Англійська мова       | Зіміч В.В.     | 10-Б | 14 | - | -  | 3  | 22 | 4  | 28 | 7 | 50 |
| Англійська мова       | Зіміч В.В.     | 11   | 10 | 3 | 30 | 1  | 10 | 3  | 30 | 3 | 30 |
| Історія               | Дишко М.В.     | 5-А  | 19 | 7 | 36 | 6  | 32 | 6  | 32 | - | -  |
| Історія               | Дишко М.В.     | 5-Б  | 16 | 8 | 50 | 3  | 20 | 5  | 30 | - | -  |
| Історія               | Таранович А.Л. | 6-А  | 23 | 3 | 13 | 7  | 30 | 13 | 57 | - | -  |
| Історія               | Таранович А.Л. | 6-Б  | 25 | 4 | 16 | 10 | 40 | 11 | 44 | - | -  |
| Історія України       | Ганіч В.С.     | 7    | 25 | 7 | 30 | 10 | 42 | 8  | 28 | - | -  |
| Історія України       | Данилюк Т.І.   | 8-А  | 20 | 4 | 20 | 9  | 45 | 7  | 35 | - | -  |
| Історія України       | Данилюк Т.І.   | 8-Б  | 18 | 5 | 28 | 3  | 17 | 10 | 55 | - | -  |
| Історія України       | Данилюк Т.І.   | 9    | 24 | 6 | 25 | 8  | 33 | 10 | 42 | - | -  |
| Історія України       | Таранович А.Л. | 10-А | 16 | 4 | 25 | 3  | 19 | 9  | 56 | - | -  |
| Історія України       | Дишко М.В.     | 10-Б | 17 | 3 | 18 | 9  | 53 | 5  | 39 | - | -  |
| Історія України       | Таранович А.Л. | 11   | 15 | 3 | 20 | 6  | 40 | 6  | 40 | - | -  |
| Всесвітня історія     | Ганіч В.С.     | 7    | 25 | 6 | 24 | 8  | 28 | 11 | 48 | - | -  |
| Всесвітня історія     | Данилюк Т.І.   | 8-А  | 20 | 5 | 25 | 8  | 40 | 7  | 35 | - | -  |

|                     |                |      |    |   |    |    |    |    |    |   |   |
|---------------------|----------------|------|----|---|----|----|----|----|----|---|---|
| Всесвітня історія   | Данилюк Т.І.   | 8-Б  | 18 | 5 | 28 | 3  | 17 | 10 | 55 | - | - |
| Всесвітня історія   | Данилюк Т.І.   | 9    | 24 | 5 | 21 | 9  | 37 | 10 | 42 | - | - |
| Всесвітня історія   | Таранович А.Л. | 10-А | 16 | 4 | 25 | 3  | 19 | 9  | 56 | - | - |
| Всесвітня історія   | Дишко М.В.     | 10-Б | 17 | 3 | 18 | 7  | 41 | 7  | 41 | - | - |
| Всесвітня історія   | Таранович А.Л. | 11   | 15 | 4 | 27 | 4  | 27 | 7  | 46 | - | - |
| Громадянська освіта | Таранович А.Л. | 10-А | 16 | 4 | 25 | 3  | 19 | 9  | 56 | - | - |
| Громадянська освіта | Таранович А.Л. | 10-Б | 17 | 4 | 25 | 11 | 64 | 2  | 12 | - | - |
| Правознавство       | Таранович А.Л. | 9    | 24 | 4 | 17 | 6  | 25 | 14 | 58 | - | - |
| Фізика              | Кирилюк Н.В.   | 7    | 25 | 9 | 36 | 9  | 36 | 7  | 28 | - | - |
| Фізика              | Кирилюк Н.В.   | 8-А  | 24 | 8 | 33 | 11 | 46 | 5  | 21 | - | - |
| Фізика              | Кирилюк Н.В.   | 8-Б  | 18 | 5 | 28 | 4  | 22 | 9  | 50 | - | - |
| Фізика              | Кирилюк Н.В.   | 9    | 24 | 8 | 33 | 11 | 46 | 5  | 21 | - | - |
| Фізика              | Мартинюк В.М.  | 10-А | 16 | 1 | 6  | 5  | 31 | 10 | 63 | - | - |
| Фізика              | Мартинюк В.М.  | 10-Б | 17 | 3 | 18 | 5  | 29 | 9  | 53 | - | - |
| Фізика              | Данилюк С.П.   | 11   | 15 | 1 | 8  | 7  | 46 | 7  | 46 | - | - |
| Математика          | Мартинюк В.М.  | 5-А  | 19 | 4 | 21 | 6  | 32 | 9  | 47 | - | - |
| Математика          | Мартинюк В.М.  | 5-Б  | 16 | 6 | 38 | 7  | 44 | 3  | 18 | - | - |
| Математика          | Кирилюк Н.В.   | 6-А  | 23 | 4 | 17 | 8  | 35 | 11 | 48 | - | - |
| Математика          | Ткачук Н.С.    | 6-Б  | 25 | 3 | 12 | 10 | 40 | 12 | 48 | - | - |
| Алгебра             | Кирилюк Н.В.   | 7    | 25 | 6 | 24 | 9  | 36 | 10 | 40 | - | - |
| Алгебра             | Ткачук Н.С.    | 8-А  | 20 | - | -  | 7  | 35 | 13 | 65 | - | - |
| Алгебра             | Ткачук Н.С.    | 8-Б  | 18 | 3 | 17 | 6  | 33 | 9  | 50 | - | - |
| Алгебра             | Кирилюк Н.В.   | 9    | 24 | 8 | 33 | 4  | 17 | 12 | 50 | - | - |
| Алгебра             | Мартинюк В.М.  | 10-А | 16 | 1 | 6  | 5  | 31 | 10 | 63 | - | - |
| Алгебра             | Мартинюк В.М.  | 10-Б | 17 | 3 | 18 | 2  | 12 | 12 | 70 | - | - |
| Алгебра             | Ткачук Н.С.    | 11   | 15 | 3 | 20 | 6  | 40 | 6  | 40 | - | - |
| Геометрія           | Кирилюк Н.В.   | 7    | 25 | 9 | 36 | 8  | 32 | 8  | 32 | - | - |
| Геометрія           | Ткачук Н.С.    | 8-А  | 20 | - | -  | 7  | 35 | 13 | 65 | - | - |
| Геометрія           | Ткачук Н.С.    | 8-Б  | 18 | 1 | 6  | 7  | 39 | 10 | 55 | - | - |
| Геометрія           | Кирилюк Н.В.   | 9    | 24 | 7 | 29 | 8  | 33 | 9  | 38 | - | - |
| Геометрія           | Мартинюк В.М.  | 10-А | 16 | 1 | 6  | 4  | 25 | 11 | 69 | - | - |
| Геометрія           | Мартинюк В.М.  | 10-Б | 17 | 3 | 18 | 2  | 12 | 12 | 70 | - | - |
| Геометрія           | Ткачук Н.С.    | 11   | 15 | 3 | 20 | 6  | 20 | 6  | 20 | - | - |
| Астрономія          | Данилюк С.П.   | 11   | 15 | 4 | 27 | 5  | 33 | 6  | 40 |   |   |
| Інформатика         | Данилюк С.П.   | 5-А  | 19 | 1 | 5  | 7  | 44 | 11 | 51 | - | - |
| Інформатика         | Данилюк С.П.   | 5-Б  | 16 | 6 | 37 | 6  | 37 | 4  | 26 | - | - |
| Інформатика         | Данилюк С.П.   | 6-А  | 23 | - | -  | 6  | 23 | 17 | 77 | - | - |
| Інформатика         | Данилюк С.П.   | 6-Б  | 25 | 2 | 18 | 8  | 27 | 15 | 55 | - | - |
| Інформатика         | Данилюк С.П.   | 7    | 25 | 4 | 20 | 6  | 25 | 15 | 55 | - | - |
| Інформатика         | Данилюк С.П.   | 8-А  | 20 | 5 | 25 | 8  | 40 | 7  | 35 | - | - |
| Інформатика         | Данилюк С.П.   | 8-Б  | 18 | 2 | 11 | 6  | 34 | 10 | 55 | - | - |
| Інформатика         | Данилюк С.П.   | 9    | 24 | 6 | 25 | 8  | 35 | 10 | 40 | - | - |
| Інформатика         | Данилюк С.П.   | 10-А | 16 | 2 | 12 | 4  | 25 | 10 | 63 | - | - |

|                 |               |      |    |    |    |    |    |    |    |   |   |
|-----------------|---------------|------|----|----|----|----|----|----|----|---|---|
| Інформатика     | Данилюк С.П.  | 10-Б | 17 | 3  | 18 | 8  | 47 | 6  | 35 | - | - |
| Хімія           | Мартинюк Л.Я  | 7    | 25 | 6  | 24 | 5  | 20 | 14 | 54 | - | - |
| Хімія           | Мартинюк Л.Я  | 8-А  | 20 | 5  | 25 | 6  | 30 | 9  | 45 | - | - |
| Хімія           | Мартинюк Л.Я  | 8-Б  | 18 | 5  | 27 | 4  | 22 | 9  | 51 | - | - |
| Хімія           | Мартинюк Л.Я  | 9    | 24 | 5  | 25 | 3  | 13 | 16 | 62 | - | - |
| Хімія           | Мартинюк Л.Я  | 10-А | 16 | 2  | 13 | 5  | 11 | 9  | 56 | - | - |
| Хімія           | Мартинюк Л.Я  | 10-Б | 17 | 3  | 18 | 5  | 30 | 9  | 52 | - | - |
| Хімія           | Мартинюк Л.Я  | 11   | 15 | 6  | 40 | 6  | 40 | 3  | 20 | - | - |
| Біологія        | Зусько І.В.   | 6-А  |    |    |    |    |    |    |    | - | - |
| Біологія        | Зусько І.В.   | 6-Б  |    |    |    |    |    |    |    | - | - |
| Біологія        | Зусько І.В.   | 7    |    |    |    |    |    |    |    | - | - |
| Біологія        | Зусько І.В.   | 8-А  |    |    |    |    |    |    |    | - | - |
| Біологія        | Зусько І.В.   | 8-Б  |    |    |    |    |    |    |    | - | - |
| Біологія        | Зусько І.В.   | 9    |    |    |    |    |    |    |    | - | - |
| Біологія        | Зусько І.В.   | 10-А |    |    |    |    |    |    |    |   |   |
| Біологія        | Зусько І.В.   | 10-Б |    |    |    |    |    |    |    |   |   |
| Біологія        | Зусько І.В.   | 11   |    |    |    |    |    |    |    |   |   |
| Природознавство | Мартинюк Л.Я  | 5-А  | 19 | 4  | 21 | 8  | 42 | 7  | 37 | - | - |
| Природознавство | Мартинюк Л.Я  | 5-Б  | 16 | 12 | 75 | 4  | 25 | -  | -  | - | - |
| Географія       | Жиговець Г.С. | 6-А  | 23 | 1  | 4  | 7  | 31 | 15 | 65 | - | - |
| Географія       | Жиговець Г.С. | 6-Б  | 25 | 2  | 8  | 14 | 56 | 9  | 36 | - | - |
| Географія       | Ярмолук В.Г.  | 7    |    |    |    |    |    |    |    | - | - |
| Географія       | Дишко О.П.    | 8-А  | 20 | 2  | 10 | 4  | 20 | 14 | 80 | - | - |
| Географія       | Гаць П.О.     | 8-Б  |    |    |    |    |    |    |    | - | - |
| Географія       | Дишко О.П.    | 9    | 24 | 4  | 17 | 5  | 21 | 15 | 62 | - | - |
| Географія       | Гаць П.О.     | 10-А |    |    |    |    |    |    |    | - | - |
| Географія       | Дишко О.П.    | 10-Б | 18 | 3  | 17 | 4  | 22 | 11 | 61 | - | - |
| Географія       | Ярмолук В.Г.  | 11   |    |    |    |    |    |    |    | - | - |

Аналіз успішності учнів за 2020- 2021 навчальний рік показав, що в процесі навчання є недоліки, над якими ще треба працювати. Необхідно визначити причини зниження успішності в окремих класах, намітити шляхи їх подолання.

Викликає тривогу навчання учнів, які мають початковий рівень навчальних досягнень. Серед основних причин такої ситуації варто відмітити невиконання окремими учнями вимог, що висуваються до них у навчальному процесі. Складні випадки низької успішності учнів здебільшого трапляються там, де батьки не переймаються розвитком та вихованням своїх дітей, байдужі до їх долі. Разом з тим, однією з вагомих причин залишається недостатня робота педагогічного колективу щодо розвитку в школярів мотивації до навчання, починаючи з першого класу і до випускного.

#### **Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:**

##### **Система внутрішнього забезпечення якості**

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально -методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей);
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів, якістю знань, умінь й навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

### **Кадрове забезпечення освітньої діяльності**

У навчальному закладі працює 51 педагогічних працівників. Щодо якісного складу педагогічних працівників, то 16 учителів мають вищу кваліфікаційну категорію та чотири педагоги мають педагогічне звання «Старший учитель», 11 – I категорію, 10 – II категорію, 2 спеціалісти, 3 – 11 т.р.

У навчальному закладі із загальної кількості педагогічних працівників працюють: один директор, 2 заступника з НВР та ВР, 1 педагог-організатор, практичний психолог, 2 соціальних педагогів, 1 бібліотекар.

### **Оновлення методичної бази освітньої діяльності**

Тенденції розвитку освіти в Україні зумовили освітній системі, заміну старих шаблонних освітніх моделей новими, нестандартними, творчими, прогресивними і водночас дієвими та адаптованими до сьогодення.

За умов практичної реалізації завдань Державної національної програми «Освіта(Україна ХХІ століття)» нагальним є завдання адаптувати педагогів до освітніх вимог. Важливу роль у забезпеченні реформування освіти відіграє модернізація науково-методичної роботи в освітньому закладі через упровадження сучасних навчально-виховних, управлінських технологій, стимулювання професійного зростання кадрів, підвищення їхньої професійної майстерності, зокрема: через ефективне застосування дієвих форм і методів навчання дорослих, систем комп'ютерного навчання та інформаційної взаємодії.

Структура чинної методичної роботи передбачає взаємопов'язані елементи, що відповідають меті й завданням, які стоять перед педагогічним колективом навчального закладу та втілюються у різних формах, методах і засобах.

Хрестоматійним став вислів К.Д.Ушинського про те, що «вчитель як фахівець живе доти, доки вчиться».

Методична робота в навчальному закладі планується і проводиться на діагностичній основі, що сприяє виявленню проблем конкретного вчителя, прогалин у певних уміннях і навичках педагогічної майстерності, встановленню загальної картини (з яких питань учителі найбільше потребують методичної допомоги).

Методичне забезпечення навчального процесу передбачає широкий набір видів, форм і змісту діяльності.

Плануючи методичну роботу з педагогами, реалізуємо традиційні (колективні та індивідуальні) та нетрадиційні форми її організації – залежно від поставленої меті й завдань.

Колективні форми методичної роботи використовуємо з метою вироблення єдиного підходу до розв'язання певних проблем, аналізу результатів колективної діяльності,

обговорення актуальних питань організації навчально-виховного процесу, вивчення і поширення найкращого педагогічного досвіду, науково-технічної та педагогічної інформації.

Згідно структури методичної роботи в навчальному закладі діють такі колективні форми:

- Педагогічна рада;
- Професійні спільноти;
- Педагогічні семінари;
- Методична рада;
- Методичні декади;
- Педагогічні виставки;
- Конкурси тощо.

Індивідуальні форми методичної роботи використовуються для задоволення особистих потреб і конкретних запитів педагогічних працівників, їх вибір залежить від рівня освіти, професійної компетентності, індивідуальних можливостей та професійних характеристик педагогічних працівників.

Індивідуальні форми методичної роботи:

- Самоосвіта;
- Стажування;
- Консультації;
- Самоаналіз уроку;
- Взаємовідвідування уроків;
- Проведення відкритих уроків;
- Атестація;
- Презентація;
- Розробка методичних рекомендацій;
- Обмін досвідом тощо.

У навчальному закладі поряд традиційними використовуємо нетрадиційні форми організації методичної роботи: ярмарок педагогічних ідей, фестивалі педагогічних ідей і знахідок у рамках тижня атестації, виставка творчих доробок, тренінги тощо.

Правильно спланована модель методичної діяльності:

- Допомагає ознайомити педагогів з досягненнями педагогічної науки, найкращими надбаннями педагогів-новаторів;

- Спонукає до особистої творчості, обміну досвідом, публікації у фахових виданнях та педагогічній пресі;

- Розвиває творчий потенціал педагога, надихає його до самоствердження, самовдосконалення;

Творчі здібності вчителів можна розвивати лише тоді, коли сама методична робота буде творчою.

Пріоритетними напрямками методичної роботи у 2021-2022 навчальному році вважати:

- Подальшу модернізацію освіти через впровадження особистісно освітніх технологій;
- Збереження та розвиток творчого потенціалу колективу;
- Вироблення інноваційного стилю діяльності;
- Систематичне підвищення педагогічної майстерності, методичного і наукового рівня кожного вчителя;

- Функціонування професійних спільнот.

У діяльності професійних спільнот, практикувати такі форми роботи:

- Практичні заняття;
- Творчий звіт – педагогічний ярмарок у рамках атестації;
- Моделювання уроків;
- Ділові ігри;

- Майстер-класи;
- Обмін досвідом;
- Семінари-практикуми.

Методичній раді ЗЗСО здійснювати методичний супровід упровадження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти;

- Сприяти пошуку та використанню в навчально-виховному процесі сучасних організаційних форм, методів, прийомів навчання й виховання учнівської молоді, нових освітніх технологій;
- Вивчати, узагальнювати, поширювати передовий педагогічний досвід педагогів ЗНЗ з метою впровадження його у практику роботи вчителів;
- Стимулювати ініціативу та активізувати творчість членів педагогічного колективу до науково-дослідницької, експериментальної та творчої діяльності, спрямованої на вдосконалення, оновлення й розвиток навчально-виховного процесу в ЗЗСО .

### **Контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення**

(констатуюча частина підсумкового наказу та завдання на 2021/2022 н.р.)

Адміністрацією навчального закладу постійно здійснюється контроль за виконанням планів, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробляються рекомендації щодо їх покращення.

Відповідно до річного плану здійснення внутрішнього контролю в 2021/2022 навчальному році буде вивчатися питання стану викладання таких предметів: історії, української мови та літератури, інформатики, початкова освіта.

З метою визначення якості навчальних досягнень учнів та сприяння підвищенню якості освіти в ліцеї проводитимуться моніторингові дослідження.

| Напрями дослідження                       | Показники, що відстежуються                                                            | Інструментарій | Термін проведення       |
|-------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-------------------------|
| Успішність навчання                       | Вивчення рівня навчальних досягнень за результатами семестрового та річного оцінювання | Звіти          | Січень<br>Червень 2022  |
| Психологічний стан та збереження здоров'я | Фізичний розвиток учнів                                                                | Анкети         | Лютий-березень 2022 рік |

### **Очікувані результати здобувачів освіти**

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати учитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної

культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

### **Моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти**

Психолого–педагогічний супровід навчально-виховного процесу здійснюється на основі річного плану роботи за основними видами діяльності: діагностика, корекція, реабілітація, профілактика, прогностика.

Діагностична робота спрямована на одержання необхідної інформації щодо особистості окремого учня, особливостей первинного колективу та референтних груп учнів із метою виявлення найбільш оптимальних шляхів оптимізації навчально-виховного процесу в ЗЗСО, включає в себе соціально-психологічні та соціально-педагогічні дослідження, моніторинги в школі серед дітей, діагностичні дослідження серед батьків та педагогів.

Досліджується рівень соціально – психологічної адаптації учнів 1-их класів до навчання в школі та рівень адаптації п'ятикласників до нових умов навчання. Результати даних досліджень систематизуються, представляються дирекції ЗЗСО.

Особлива увага приділяється діагностиці інтересів та схильностей учнів 9-х класів. Робота спрямована на надання психологічної допомоги старшокласникам у професійному самовизначенні та побудові ними життєвих перспектив, особливо з опорою на рівень сформованості життєвих компетенцій.

Вивчається проблема жорстокості, проявів насильства в учнівському середовищі та стану вживання учнівською молоддю наркотичних речовин, алкоголю, тютюну.

Корекційно-відновлювальна робота проводиться в формі індивідуальних та групових занять за запитом класних керівників, батьків, адміністрації та за результатами психодіагностичних досліджень з учнями. Індивідуальна робота з школярами здійснюється з метою розвитку когнітивної сфери та подолання негативних проявів у спілкуванні, зниження рівня тривожності.

Групові, корекційні та розвивальні заняття проводяться з учнями початкової, середньої та старшої ланок школи направлені на формування соціальних і комунікативних умінь, необхідних для встановлення міжособистісних відношень з однолітками і відповідних ролевих стосунків з вчителями; розвитку у дітей когнітивних умінь і здібностей, необхідних для успішного навчання в школі; стійкої самооцінки та низького рівня шкільної тривожності; формування свідомої поведінки; розвиток обдарованості; знайомство зі світом професій.

Консультативна робота, яка проводиться у ЗЗСО включає в себе консультації педагогічних працівників, батьків, та учнів.

Просвітницька робота з батьками, учнями, вчителями проводиться у формі ділових ігор, занять з елементами тренінгу, психологічних вернісажів, презентаційних меседжів.

Педагоги ЗЗСО є активними учасниками психологічних семінарів, психолого-медико-педагогічних консиліумів.

Найбільша увага здобувачів освіти, педагогів та батьків звертається на вплив інформаційних технологій на психічне здоров'я учнів, профілактику дитячого суїциду, причини виникнення дитячої агресивності, готовність старшокласників до проходження ЗНО та ДПА, виховання культури поведінки у дітей, розв'язання конфліктних ситуацій у сім'ї, профілактику шкільного булінгу.

### **Створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників**

(підвищення кваліфікації на 2021/2022 н.р.)

Дирекція навчального закладу постійно працює над підвищенням фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників, стимулює, заохочує творчих педагогів за пошук власних оригінальних підходів до вирішення проблем, удосконалення змісту навчально-виховного процесу.

Важливим фактором активізації інтелектуального потенціалу є взаємозбагачення педагогів у процесі навчання. А тому серед форм роботи переважають методи активного навчання дорослих, які дають можливість кожному розкрити свій творчий потенціал, виявити й оцінити свої можливості,

активно співпрацювати з колегами. Завдяки фаховій майстерності педагогів в ЗНЗ проводяться шкільні, окружні, районні, обласні семінари, творчі звіти, обмін досвідом.

Професійна підготовка вчителя не закінчується у стінах навчального закладу. Вона продовжується протягом усієї педагогічної діяльності.

Щороку педагогічні працівники проходять курси підвищення кваліфікації при ВППО згідно перспективного плану, онлайн-курси, на порталі «Превентивна освіта», є слухачами вебінарів, які організовує видавнича група «Основа», учасниками майстер-класів, психолого-педагогічних семінарів, семінарів-практикумів, кращі свої напрацювання пропагують через фахові періодичні видання, виставку власних доробок на «Творчі сходинок педагогів Волині» тощо.

Таким чином педагоги ЗЗСО «Ветлівський ліцей» долучаються до творчої діяльності, мають змогу бути обізнаними із сучасними технологіями навчання, що сприяє підвищення їхньої фахової майстерності. Окремі вчителі навчального закладу мають ряд сертифікатів, які засвідчують їхнє право надавати якісні освітні послуги. Наявність сертифікатів дає можливість формувати ключові компетентності в здобувачів освіти, використовувати між предметні зв'язки, інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії тощо.

#### Програмне забезпечення

| Предмет                              | Програма                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Початкова школа<br/>1-2 класи</b> | Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1272<br>Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 1-2 клас                                                                                                                                           |
| <b>Початкова школа<br/>3-4 класи</b> | Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273<br>Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 3- 4 клас                                                                                                                                          |
| <b>Українська мова</b>               | Укр. мова <i>у 5 – 9 класах</i> за навчальною програмою для ЗНЗ зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804;<br><i>у 10 – 11 класах</i> – за навчальними програмами (рівень стандарту та профільний рівень), затвердженими наказом МОН від 23.10.2017 № 1407.           |
| <b>Українська література</b>         | Укр. література <i>у 5 – 9 класах</i> за навчальною програмою для ЗНЗ зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804;<br><i>у 10 – 11 класах</i> – за навчальними програмами (рівень стандарту та профільний рівень), затвердженими наказом МОН від 23.10.2017 № 1407.     |
| <b>Алгебра</b>                       | 5-9 класи – «Математика. Навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»; затверджені наказом МОН України від 20.04.2018 №408 (у редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №1493).                                                                              |
| <b>Геометрія</b>                     | Математика 10-11 класи – Навчальні програми для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджені наказом МОН України від 20.04.2018 №408 (у редакції наказу МОН України від 28.11.2019 №1493).<br>Математика                                                                     |
| <b>Зарубіжна література</b>          | Зарубіжна література. <i>В 5 – 9 класах</i> здійснюватиметься за навчальною програмою зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804; <i>у 10-11 класах</i> – за навчальними програмами (рівень стандарту та профільний рівень), що затверджені наказом МОН від 23.10.2017 № 1407. |

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Англійська мова      | <p><b>Англійська мова.</b> Для 1-2 класів – за Державним стандартом початкової освіти (21.02.2018, постанова №87) та Типових освітніх програм розроблених під керівництвом О.Я.Савченко (наказ МОН від 08.10.2019 № 1272);</p> <p>для 3-4 класів – за Державним стандартом початкової освіти (21.02.2018, постанова №87) та Типовою освітньою програмою під керівництвом О.Я.Савченко (наказ МОН від 08.10.2019 № 1273);</p> <p>для 5-9 класів - за Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти (Постанова №1392 від 23.11.2011), відповідно до «Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 405;</p> <p>для 10-11 класів - за Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти (Постанова №1392 від 23.11.2011) та «Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464).</p> |
| Природознавство      | <p><b>Природознавство.</b> Навчальна програма з природознавства для 5 класу загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Біологія             | <p><b>Біологія.</b> Програма з біології для 6 – 9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.</p> <p>Програма з біології і екології для 10 – 11 класів закладів загальної середньої середньої освіти: <i>рівень стандарту</i>, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Географія            | <p><b>Географія.</b> Учні 6 – 9 класів продовжать вивчати географію за навчальною програмою, затвердженою наказом МОН від 07.06.2017 № 804.</p> <p>У старшій профільній школі учні 10 – 11 класів вивчатимуть географію на рівні стандарту (52 години, 1,5 години на тиждень – 10 клас) та (35 годин, 1 година на тиждень – 11 клас), за навчальними програмами, затвердженими наказом МОН від 23.10.2017 № 1407</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Хімія                | <p><b>Програма з хімії 7 - 9 класи</b> - Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Хімія. 7-9 класи, затверджена наказом МОН від 07.06.2017 № 804. Програму розміщено на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України (<a href="https://goo.gl/GDh9gC">https://goo.gl/GDh9gC</a>)</p> <p><b>10–11 класів закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту</b> (затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407). Програму розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства (<a href="https://goo.gl/fwh2BR">https://goo.gl/fwh2BR</a>);</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Інформатика          | <p>Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Фізика<br>Астрономія | <p>Фізика у 7-9 класах здійснюється за навчальною програмою, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.</p> <p>У 10-11 класах, відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України 20.04.2018 р. № 408 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 р. № 1493) вивчається базовий предмет «Фізика і астрономія»</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Історія України</b>                         | <p>Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Історія України. 5 – 9 та 10 – 11 класи» (наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2019 № 236).</p> <p>Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Всесвітня історія. Історія України (інтегрований курс). 6 клас» (наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2019 № 236).</p> <p>Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Всесвітня історія. 7 – 9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804).</p> <p>Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Всесвітня історія. 10–11 класи» (рівень стандарту, профільний рівень) (наказ Міністерства освіти і науки України від 23.11.2017 № 1407).</p> |
| <b>Основи правознавства</b>                    | <b>«Основи правознавства. 9 клас»</b> (наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Громадянська освіта (інтегрований курс)</b> | <b>«Громадянська освіта (інтегрований курс). 10 клас»</b> навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки від 23.10.2017 № 1407)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Захист України</b>                          | <b>«Захист України»</b> вивчається відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392, та згідно Типової освітньої програми ЗЗСО III ст., затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 №408 (зі змінами).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Мистецтво</b>                               | <b>Мистецтво. 5– 9 класи.</b> Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Трудове навчання</b>                        | Трудове навчання. Програма для загальноосвітніх закладів від 07.06.2017р. №804 5-9 класи (Сидоренко В.К., Боринець Н.І.)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Технології.</b>                             | Технології. 10-11 класи (авт.: А. Терещук та інші), програма, затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Фізична культура</b>                        | Фізична культура. Навчальна програма для 5-9-х класів ЗНЗ затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Основи здоров'я</b>                         | <b>«Основи здоров'я»</b> у 5 – 9 класах здійснюватиметься за навчальною програмою, затвердженою наказом МОН від 07.06.2017 № 804.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Християнська етика</b>                      | Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН від 20.04.2018 № 405)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

перший семестр з 1 вересня по 31 грудня 2021 року;

другий семестр з 13 січня по 06 червня 2022 року;

Канікули:

осінні канікули: з 23 по 31 жовтня 2021 року;

зимові канікули: з 01 січня 2022 року по 12 січня 2022 року;

весняні канікули: з 26.03 по 03.04. 2022 року.

Вручення документів про освіту рекомендовано провести для випускників

9 класу до 15 червня, 11 класу – 01 липня.